

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 8, 1986

Nr. 196

LKB Kronika Nr. 68

ŠIANDIENOS RŪPESČIAI

(Tešiny)

Valdiški bedieviai nuolat įtikinėja pasaulį ir mūsų liaudį, kad jie nesikiša į Bažnyčios kanoninę veiklą. Kai kurioje nors vyskupijoje, netekusioje ordinaro, renkamas valdytojas, įtikinėjama, kad rinkimai laisvi, kanoniški, kad iš civilinės valdžios pusės nebuvo kišamasi į jų eigą ir rezultatus. Bet štai š. m. „Švyturio“ žurnale (Nr. 12, p. 10) ateistas V. L. Balkevičius, puldamas kun. Joną Danylą, nesigėdindamas teigia, kad bedieviška valstybė ne tik turi teisę, bet ir privalo kištis į vyskupijų valdytojų rinkimus. Esą ir nepriklausomoje Lietuvoje konkordatas leidęs. Deja, V. Balkevičius suklydo, — konkordatas reikalavo, kad Vatikanas, skirdamas rezidencinį vyskupą, atsiųsk civilinę valdžią, ar prieš skiriamąjį neturi politinio pobūdžio priekaištų. Nei apaštalinio administratorių, nei vyskupų augziliarų, tuo labiau vyskupijų valdytojų kandidatūrų su civiline valdžia derinti nereikėjo. Savo melagingais demagogiškais išvedžiojimais šis ateistas aiškiai įrodo, ko vertas teiginys, kad Lietuvoje bedieviška civilinė valdžia nesikiša į Bažnyčios kanoninę veiklą. Civilinės valdžios pareigūnai terorizuoja neoficialiai

veikiančių vienuolynų seseris, įtikinėdami: „Galite būti vienuolėmis. Melskitės kiek norite, tik mums praneškite, ką jūs vyresniosios įsakinėja jums daryti, kokie kunigai pas jus lankosi, ką jie kalba. Tada nenusikalsite nei Bažnyčios, nei valstybės įstatymams“. Tačiau toks bendradarbiavimas su bedieviais, kovojančiais prieš Bažnyčią, yra nusikaltimas Bažnyčios kanonams, reikalaujantiems, kad vienuolijos reikalai nebūtų išnešti už kongregacijos ribų.

Skaudu, kad bedieviškai dezinformacijai skleisti panaudojami kai kurie kunigai ir net sakyklos. Šiais metais Vilniaus kunigams vestų kolektyvą vadovavo įrodinėjo, kad Vatikanas pasmerkė „išsilaisvinimo teologiją“, pasmerkė ir Bažnyčios bei tikinčiųjų teisių gynimą, t. y. tą veiklą kuria užsiėmė mūsų kunigai — kaliniai — A. Svarinskas ir S. Tamkevičius. Esame dėkingi Vatikanui radijui, kad praklaudė bedieviškos dezinformacijos debesį, perduodamas prel. Vyt. Kazlauskio paskaitos fragmentus šia tema. Iš laidos paaiškėjo, kad pasmerkta ne kova ir veikla už teises ir laisves, bet pataikymas bedieviškai marksistinei doktrinai.

(Bus daugiau)

Viktoras Petkus Kučino stovykloje

Kučino lageryje. Permės srityje kalinamas lietuvis sažinės belaisvis Viktoras Petkus nuo priverčiamųjų darbų atliekamu laiku rašo stambų enciklopedinio pobūdžio veikalą apie viso pasaulio rašytojus. Autorius jau yra parašęs tris tūkstančius puslapių: 30 sąsiuvinų po 100 puslapių. Pasaulio rašytojų enciklopedijai sudaryti Viktoras Petkus gavo specialų leidimą. Viktoro Petkaus darbo sąlygos labai sunkios. Atliekė 8 valandas priverčiamųjų darbų, veikalą rašo naktimis. Lietuvių literatūros žinovas Viktoras Petkus prieš 9 metus metus buvo areštuotas ir nuteistas penkiolikai metų laisvės atėmimo — 10 metų kalėti ir penkeriems metams tremties. Viename savo laiške iš lagerio Viktoras Petkus rašo: „Ar galėjo racionalistai tikėti, kad įsibraus audringas XX amžius, nešantis su savimi ne tik mokslinės minties polėkį, fantastišką technikos progresą, kad perkėlus kasdienybę į amžinybės dimensiją, vis labiau ryškės žmogaus būties tragizmas, amžina gyvybės ir mirties priešprieša. Iš amžinybės pozicijų žvelgdami į savo žemiškus rūpesčius, džiaugsmus ir vargus susidursime su klodų klodais visokiausių nesąmonių, ir pasirodo, kad visi tariai svarbūs dalykai, dėl kurių visais laikais sielojasi ir kovoja gyvieji, nublanksta amžinybės akivaizdoje, o lieka tik nuolatinė kartų kaita, primenantis vandenyno monotoniją, amžiną cikliškumą. Vis dažniau susimąstau: kokių daugiau pasaulyje žmonių, — neišprusių ar funkcijonierių, — ir kaip gliai absurdiškumo šaknys tūno žmonėse? Kokios yra potencialios

žmogaus galimybės tapti pačiu savimi? Kur dingo drąsus ir argumentuotas žmogaus elgesys? Nejaugi žmogus nesugeba įveikti savo ribotumo? Žmogus vis dažniau ir dažniau tampa funkcionieriumi, pamiršdamas tokius dalykus kaip pareiga, pasišventimas dramoms, nusigręžti nuo problemų. Jį labiau traukia kasdieninio gyvenimo banalumas, nekonkrečiai, nuasmeninta, nekūrybiška veikla“.

Kuboje statomi reaktoriai

Washingtonas. — Amerika yra susirūpinusi dviem statomais atomineis reaktoriais Kuboje, kurie daromi pagal Sovietų Sąjungos planus ir tik 40 mylių nuo Amerikos krantų. Apie tai praneša Energijos sekr. John Herrington savo spaudos konferencijoje. Kubiečiai stato 2 mažus, bet galingus 400 megavatų reaktorius. Iki šiol apie jų saugumo priemones neturima žinių. Amerikos Landsat satelitai tuos reaktorius jau pastebėjo. Jie yra skirtingi nuo Černobylio įkėtinės Ukrainoje.

Kuboje statomi reaktoriai žinomi kaip VVER-440 pavadinimu. Tuos pačius sovietų reaktorius turi Čekoslovakija, Vengrija ir Suomija. Šiuo metu jau toks pat reaktorių statomas ir Lenkijoje. Suomiai įvedė daug savų pagerinimų, kurie reikalingi jų poreikiams. Kubos atominė jėgainė pradės veikti tik apie 1990 metus.

Filipinų aviacijos personalas, kuris buvo išteisintas Benigno Aquino nužudymo byloje 1983 m. šiuo metu Filipinų Vyriausiojo teismo nutarimu vėl turės išgyventi naują teismo sesiją.

Rašytojo ispūdžiai iš Lietuvos

Žurnalo Baltic Forum naujame numeryje yra išspausdintas pasikalbėjimas su žymiuoju amerikiečių dramaturgu Arthur Milleriu, kuris pasakoja apie Vilniuje įvykusį amerikiečių-sovietų rašytojų susitikimą ir rusų bei lietuvių aparatūkių pastangas manipuluoti svečiais. Šis pasikalbėjimas dar sykį patvirtina, kaip labai oficialioji spauda iškreipė ar visai nutylėjo amerikiečių pasisakymus. Milleris PEN spaudos konferencijoje pavadino Lietuvą okupuota šalimi.

Neįmanomos diskusijos

Anot Millerio, buvo susitarta, kad susitikimo pradžioje kiekvienas rašytojas papasakos apie save. Tačiau sovietiniai atstovai pradėjo pamokslauti apie JAV problemas: indėnus, negrus, pornografiją. Tada Milleris atskleidė Sovietų Sąjungoje kalinamų rašytojų sąrašą, kuriame buvo ir lietuvių pavardžių, ir pradėjo skaityti poetės Irinos Ratučinskajos bylą. „Tas juos labai sujaudino“. Delegacijos vadovas Fedorenka pareiškė, kad tokių dalykų negalima diskutuoti, tai vidaus reikalai.

Mykolas Sluckis, pasak Millerio, taip pat pasipiktino. „Mes visi skirtingi“, pabrėžė jis. Milleris atsakė: „Jūs, be abejojimo, esat, bet kai jūs kalbat su mumis, jūs nesat skirtingi. Su mumis jūs visi vienodi. Jei aš manyčiau, kad jūs visi vienodi, nebūtų prasmės čia atvykti“. Bet jis nesutiko su manymu, jis tebuvo pasipiktinęs.

„Neįmanoma tęsti tą diskusiją klausimu, kuri kultūra, amerikiečių ar sovietų, yra gyvybingesnė ir daugiau prisideda prie 20 šimtmečio kūrimo“, kalba Milleris, „nes didelė jų kultūros dalis yra senamadiška ir neįdomi. Ji nieko nesako mūsų laikui. Jie neturi sąlyčio su pagrindine problema. Jie nežino, kas ta problema. Privačiai, jie apie tai prisipažįsta“.

Atsakymai jau paruošti

Lietuvos spauda rašė, kad amerikiečiai svečiai buvo nepaprastai susizavėję Eriškių kolūkiu ir jo pirmininku Giedraičiu. Millerio žodžiais: „Sakoma, kad kolchozė sistema Sovietų Sąjungoje esanti bergėdžia. Ji bergėdžia visur... Man ji sudarė labai sle-

giantį ispūdį — tamsa ir tyła. Atrodė, kaip Orwelio scena. Kolchozui vadovauja labai energingas lietuvis... Mes turėjome su juo pokalbį ir paklausėm keletą klausimų. Bet jis jau turi pasirošęs atsakymus. Aš jo paklausiau, kaip jie apmoka žmones, ar visi gauna tą pačią algą; kiek žmonių lieka kolchoze, ar kas išstoja, ar jiems galima išstoti? Jis pradėjo kalbėti bendrybėmis. Aš supratau, kad jis turi taip kalbėti, kad viskas puikiai. Supratau, kad iš jo nesulauksiu jokių atsakymų“.

Susižavėjo lietuvių teatru

Milleris labai susizavėjo lietuvių teatru, už kurį gereno jis niekur nebuvo matęs. Režisierius Nekrošius jis vadina genijumi — jei jis būtų gimęs Anglijoje ar Prancūzijoje, šiandien būtų pasaulinė figūra. Milleris suprato, kad jo paties pjesė „Komivuažieriaus mirtis“ Lietuvoje nebevaidina, cenzūros uždrausta dėl jo „nuodėmių“. Lietuviai teatralai amerikiečių dramaturgą sutiko „nepaprastai šiltai“. Jo manymu, „jie mėgino mane painformuoti, kad jie buvo labai patenkinti mūsų, ypač mano, apsilankymu. Jie kartojė, kad vieną dieną jie vėl vaidins mano pjeses“.

Naujas teismas Filipinuose

Manila. — Filipinų Vyriausias teismas panaikino 26 asmenų išteisinimą, kurie buvo kaltinami dalyvavę Benigno Aquino nužudyme, ir nutarė praveisti naują teismą. Vyr. teisėjas Claudio Teehan-kee ir kiti septyni teisėjai praves naują teismo sesiją. Benigno Aquino, kuris buvo Filipinų senatorium ir kovojo prieš buvusio prezidento Ferdinando Marcos vedamą politiką, buvo 1983 m. rugpjūčio 21 d. nušautas Manilos aerodrome, kai jis iš savanoriško 3 metų gyvenimo Amerikoje grįžo į Filipinus. Jo žmona Corazon Aquino buvo kandidatė vasario 7 d. rinkimuose į prezidento postą. Laimėtoju buvo paskelbtas Ferdinando Marcos. Tačiau keletą savaičių vėliau Corazon Aquino tapo prezidentė, kai Marcos išvyko į Havajus po krašte įvykusios revoliucinio pobūdžio akcijos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— John-Roger Fondacija, kuri yra Santa Monikoje, pakvietė Solidarumo vadą Lech Walesą atvykti į JAV. Jam bus suteiktas „Integrity Award“. Ši fondacija padeda mokslui, sveikatos ir auklėjimo įstaigoms savo finansais. Walesa norėtų aplankyti Ameriką, kurioje jis nėra buvęs, tačiau tai nėra taip paprasta. Vyriausybė jam neišduoda vizos.

— Kinija ir Amerika sutarė, kad Amerikos karo laivai vizituos Kinijos uostus, praneša Kinijos Gynybos ministeris. Tai reiškia šiltesnių santykių užmezgimą tarp Pekingo ir Amerikos. Nesakoma, kaip abu kraštai išrišo tą klausimą, nes Kinija neleidžia savo vandenyse lankytis tiems laivams, kurie turi atominius ginklus.

— Vak. Vokietijoje, Frankfurto mieste, Žydų bendruomenė pastatė 50 mil. dol. vertės namus, kuriuose yra singagoga, mokykla, vaikų darželis, senelių namai, jaunimo centras, posėdžių kambariai ir įstaiga. Visas kompleksas turi žydišką motyvus. Pagrindinį įėjimą dominuoja dekalogas. Vien saugumo įrengimams buvo išleista 7 mil. dol. Į tai įeina neperšaukiamas stiklo langai ir durys; visą pastatą tiek viduje, tiek ir išorėje saugoja televizijos aparatai.

— Seven-Up gėrimų kompanija nupirko Dallas investavimo firmą už 240 mil. dol.

OSI pradėjo medžioklę Australijoje

— Americans for Due Process praneša, kad Simon Wiesenthalo centras yra perdavęs Australijos valdžiai 40 lietuvių ir latvių sąrašą pavardžių, gyvenančių Australijoje, kurie yra tariamai karo nusikaltėliai. Rabinas Heir pareiškė, kad sąrašas buvo perduotas su dokumentuotais ir liudininkų parodymais. Sąrašo nurodoma apkalintųjų adresai ir telefonai. Australijos valdžios paskirta specialioji komisija šį reikalą tiria jau nuo birželio mėnesio. Americans for Due Process tuo metu kreipėsi į PLB asmeniška ir raštu ir prašė susirūpinti šia kritiška problema. Tyrimai baigiasi lapkričio mėnesį.

Ne vien tik ginklai Islandijos konferencijoj

Washingtonas. — Atstovų rūmų daugumos vadovas sako, kad demokratams kongresmenai susilaiko nuo rezoliucijos ginklų kontrolės reikalais, kad prezidentas turėtų laisvas rankas pasitarimuose su Gorbačiovu šį savaitgalį Islandijoje.

Daugumos vadovas Jim Wright iš Texaso pasakė, kad ginklavimosi srityje Kongrese ir Kongreso su Baltaisiais rūmais turi būti atidėti iki po Islandijos konferencijos ir iki po viršūnių susitikimo. „Aš manau, kad mes galime surasti modus vivendi, kad jis galėtų vykti į pasitarimus be suvaržymų iš Kongreso pusės“, pasakoja reporteriams Jim Wright. „Apie tai yra painformuotas prezidentas. Tegu žino pasaulis, kad mes savo vidinius nesutarimus mokame suderinti, kai tam yra rimtas reikalas“.

Naujasis Kongreso vadovas

Numatoma, kad Jim Wright sekančių metų pradžioje bus išrinktas naujuoju Kongreso vadu — speakeriu. Ginklavimosi kontrolės problemas bus jo pirmuoju veiklos punktu. „Po viršūnių susitikimo mes galėsime įvertinti Gorbačiovo geros valios pasireiškimus“, aiškino toliau spaudos atstovams Jim Wright. Praeitį savaitę kaip tik Atstovų rūmai pasisakė už tam tikrus suvaržymus, prieš kuriuos tuoj pat pasisakė administracija, tačiau dabar, kai buvo paskelbtas naujas susitikimas Islandijoje, nuotaiškos Kongrese pasikeitė.

Naujos galimybės

Viena galimybė yra ta, kad išlaidas galima patvirtinti tik pusei metų, vietoje kad metams būtų priimtas visas biudžetas gynybos reikalams.

Antra galimybė gali būti ta, kad būtų priimtas įstatymas vieneriems metams, išskyrus

Mirė kun. A. Baškys

Iš okupuotos Lietuvos gauta žinia, kad rugsėjo 16 d. Kauno ligoninėje mirė a. a. kun. Aloyzas Baškys, Žemaičių Naumiesčio, Telšių vyskupijoje, klebonas. Palaidotas rugsėjo 19 d. Žemaičių Naumiesčio kapinėse. Vėlinės buvo gėmės 1933 m. rugpjūčio 27 d., kunigo įšventintas Kaune 1962 m. balandžio 18 d. Dirbo keliose parapijose, paskiausiai Pagėgiuose, o dabar Žemaičių Naumiestyje.

Pagal mūsų žinias, tai jau dvidešimtas kunigas okupuotoje Lietuvoje ir aštuntas Telšių vyskupijoje šiemet miręs kunigas. Telšių vyskupijoje iš viso yra 142 bažnyčios, o jau apie 60 neturi savo kunigo ir yra aptarnaujamoms iš kitur atvykusių kunigų. Į Kunigų seminariją šiemet pasiuntė 12 kandidatų, bet religinių reikalų įgalotinis leido priimti tik penkis.

— Walter Mondale, buvęs demokratų prezidentinis kandidatas, pasisakė, kad jis neplanuoja kandidatuoti į prezidentus, bet pasakė, kad demokratų partijai yra reikalingas Jesse Jackson.

gynybos sumas, kurios būtų diskutuojamos kitų metų pradžioje. Trečiąją galimybę, kad Kongresas susirinktų specialiai sesijai gruodžio mėnesį, Jim Wright atmėta. Kongresas jau turėjo išskirti praeitį penktadienį, bet debatai nebuvo užbaigti.

Didžiausia kliūtis yra, kaip surasti kompromisą apsigynimo biudžetui. Atstovai nubalsavo už 562 bil. dol., iš kurių 283.5 bil. eina gynybos reikalams. Senatas priėmė 558 bil. dol. su 292 bil. dol. gynybos išlaidoms. Baltųjų rūmų biudžeto direktorius James C. Miller III pranešė, kad prezidentas vetuos įstatymą, jei jame bus mažesnė suma apsigynimo reikalams, negu, kad Senatas priėmė. Prezidentas reikalavo, kad valstybės gynybos reikalams būtų skirta 320 bil. dol. Taip pat prezidentas gali vetuoti įstatymą, kuriame atstovai draudžia daryti bandymus priešraketinių ginklų programoje erdvėje, naujų cheminių ginklų gamybą ir sustabdyti išlaidas strateginio apsigynimo iniciatyvos programai.

Tie dalykai ir varžo prezidento rankas pasitarimuose su Sovietų Sąjunga.

Ne vien tik ginklai

Prezidentas iš naujo pasisakė apie žmogiškųjų teisių laizymą Sovietų Sąjungoje ir tai bus vėl keliamas Islandijos suvaziavime. Jis dar kartą pabrėžė, kad tai nebus viršūnių konferencija su sutarčių pasirašymais, bet tik pasirošimas tokiai viršūnių konferencijai. Gorbačiovas vežasi su savimi ir savo žmoną Raisą, bet Mrs. Nancy Reagan nesirošia vykti į Islandiją, kas taip pat rodo, jog prez. Reaganas tą konferenciją laiko žemesnio rango pasitarimu.

Prezidentas visada rems laisvės kovotojus

Atsakydamas į kai kurių užmetimus, kad prezidentas darosi minkštesnis prieš komunizmą, atsakė, kad tai jam yra naujiena. Ir pažymėjo, kad Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykiai negali ribotis tik ginklų kontrolės reikalais. Jis kėlė ir kels sovietų žmogaus teisių pažeidimus ir jų keliamus konfliktus trečiojo pasaulio kraštuose. Jis priminė, kad Afganistano, Afrikos, Pietų Azijos ir Centrinės Amerikos valstybėse Maskva turi atsakyti savo ekspansinės politikos. Jis reikalauja sovietų pasitraukimo iš Afganistano. Prezidentas pasakė, kad jis ir toliau rems laisvės kovotojus, kurie siekia laisvos ir demokratiškos valstybės gyvenimo visuose pasaulio kraštuose.

KALENDORIUS

Spalio 8 d.: Simeonas, Reparata, Daugas, Galva.
Spalio 9 d.: Denis, Publija, Dalius, Branguolė.

ORAS

Saulė teka 6:53, leidžiasi 6:23.

Saulėta, vėliau galimas lietus. Temperatūra dieną 72 l., naktį 51 l.

SKAUTYBĖS MOKYKLAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

BURIAVIMO STOVYKLA

Anksti pavasarį, vos tik orai atšilus, jūrų skautių mintys krypta į plačiuosius vandenis, į šmaikščiuosius burlaivius, kurie vasarą bus jų buriavimo mokykla. Laivai, deja, nenuai, mediniai, — reikia juos sutvarkyti, šlifuoti, dažyti, keisti papuvusias dalis — oi, oi, kiek darbo! Tačiau visa tai atlikus — net saldu širdžiai: laivai puikiai atrodo ir visai gerai plaukia. Žinoma, vienos sesės tokių didelių remontų niekad nepajęgtų atlikti. Vasaros plaukimams burlaivius paruošimo rūpinosi patys didžiausi „bebrai“ — jūrų vilkai Julius Butkus, Antanas Levanas ir Vacys Macieža. Jie vadovavo visiems darbams, mokė jaunuosius jūrų skautus ir jūrų skautes laivų atstatymo meno. Visų greičiausias buvo baltaplaukis jaunuolis dr. Algis Paulius. Ko tik darbininkams prireikė — varžtų, dažu, tepalų, virvių, lynų ir pan., — dr. Paulius, tarsi sparnuotas, lakstė ir parduotuves, pirkto, vežė, tempė, nešė... Negi išpasakosi visas stambmenas ir smulkmenas, kurių darbininkai reikalavo?...

Dauguma darbų vyko dr. Pauliaus sodyboje, kurioje dūgė, klejė, tauskėjo, trėškė... O ką veikė sodybos šeimininkė sesė Violeta? Trys jos vaikai stoji ir dirbančiųjų gretas, o trys mažieji dar į jos sijoną įsikibę... Sesė Vija ne tik kalė, dažė, bet ir puodus maišė. Reikėjo gi išalkusius pamaitinti, pavargusius paguosti... Neilgai trukus keturi laivai buvo paruošti. Visų pirmą teko juos gabenti į buriavimo stovyklą, o iš ten — į Rako stovyklavietę.

Pirmoji iš Chicago ežero išplaukė jachta „Vandenė“. Jos įgulą sudarė dr. Algis Paulius, budys Vacys (Vaciuo vadinas) Macieža ir jūrų skautai Linas Paulius ir Antanas Vabalaitis.

Antroji jachta (brolio Beniaus Jasinsko) „Aras“ kelionės pasileido liepos 7 d. Jai vadovavo didieji „bebrai“ Julius Butkus ir Antanas Levanas, o įgulą sudarė jūrų jaunės Lara Bartkutė, Jūlytė Narbutytė ir Laima Pauliūtė. Burlaivis „Aras“, išdidžiai ištempęs bures, pradėjo galinėtis su plačiuoju ežeru. Kokia tai buvo laimė mūsų jaunuosiams sesėms! Ir koks nusiminimas, kai jo dalys pradėjo lūžti, gesti. Nors didieji broliai viską sutvarkė ir burlaivis vėl tapo žvalus, visgi nespėta numatyti laiku į vietą nuplaukti. Teko vargšą „Ara“ palikti St. Joseph uoste ir visai įgulai mašinomis skubėti į stovyklavietę. O ten jau laukė svarbūs uždaviniai: įleisti tris burlaivius į ežerą, iškelti jų stiebus, pastatyti palapines, iruošti stovyklavietę...

Kol burlaiviai plaukė, sesė jps Violeta Paulienė automobiliumi į stovyklą tempė 12 kanojų.

Pirmąją stovyklos dieną atplaukė „Vandenė“, susirinko visi stovyklautojai: 17 sesių ir 21 brolis. Stovyklos viršininkas dr. A. Paulius tuojau sudarė 6 valtis ir paskyrė jų valtininkus: Mildą Rudaitytę, Taidą Rudaitytę, Darių Dirmantą, Liną Paulių, Vidą Paulių ir Audrių Rubą. Čia pat buvo pateiktas ir savaitės

stovyklos planas. Kasdieną keitėsi budinti valtis, t.y. virtuvės tarnyba. Ji sudarydavo dienos meniu, supirkinėdavo maistą ir jį gamino. Nors visi stengėsi kuo skaniausiai maistą paruošti, bendru nutarimu geriausi „šefai“ tapo Mildą Rudaitytė ir Darius Dirmantas.

Kiekvieną dieną valtis buvo skiriamos į skirtingus burlaivius, tad sesės ir broliai išmoko įvairių klasių burlaivius valdyti. Rytais, prieš buriavimą, vyko paskaitos, pokalbiai apie laivus, saugumą vandeny ir pan. Dienotvarkė buvo tokia: 6:00 val. — keltis, 6:10 — mankšta, prausimasis, 7:00 — pusryčiai, 8:00 — paskaita, 9:00 — buriavimas, 12:30 — pietūs, 1:00 — poilsis, 2:00 — buriavimas, 6:30 — vakarienė, 7:30-8:30 — pasirušimas laužui, kartais paskaita ar posėdis, 9:00 — laužas, 10:30 — tyla.

Dienotvarkės laikytasi labai griežtai. Rytais stovyklautojai girdėdavo brolio A. Pauliaus balsą, kuris nuo 5:30 iki 6:00 val. vaikščiojo tarp abiejų pastovyklių ir kėlė visus iš skanaus miego. Vos akis praplėšus, reikėjo tekinom bėgti į mankštą ir į ežerą. O tie, kurie pamigdavo arba patingėdavo — privalejo atlikti bausmę — irkluosius kanojom ir kitą pusę ežero (dvi mylios ir abi pusės)...

O ar yra buvusi stovykla be nuotykių? Jei jų nebūtų, kažin ar stovyklavimas giliau įsimintų? Nepasakosim čia apie vienos sesės makaronus, kurie išvirtę pavirto į „spaghetti log“ — tai jau stovyklos virtuvės paslaptis... Tačiau didesni įvykiai palietė visą stovyklą. Pirmiausia nukentėjo sesės, nes kai kurių palapinių užtrauktukai buvo sugėdę, teko durų angą uždengti plastika. Pakilusi didelė audra ne tik išpūtė jų uždangas, bet ir apgriovė kelias palapines (tiesa, smėlyje, kuoliukai ne stipriausiai ir laikė). Tą naktį jūrininkės tikrai labai šlapiai išmiegojo... ir gerai joms į galveles įstrigo brolio A. Pauliaus pirmasis patarimas: „Išivaizduokite, kad visi esame laive. Namų čia nėra — ko iš anksto nepasirūpinsite, to ir neturėsite!“

Toji audra palietė taip pat ir visą stovyklą, nes stovyklautojai buvo „mandresni“ už brolių Vaciuoką — nepaklausė kaip teisingai laivus užinkaruoti. Vėtra beveik sugriovė lieptą ir gerokai apdaužė laivus. Buvo pati geriausia pamoka: klausyti vadovų!

Užsiėmimai buriavimo stovykloje.

Nuotr. J. Tamaliūčio

Lūdni broliai ir sesės žiūrėjo į savo burlaivius, vos ašaras sulaikydami...

Kitą rytą, po audros, brolis Rubas pabudo su pjūklų vienoje rankoje ir plaktuku kitoje. Šalia buvo įsakymas: „Eik laivą taisyti!“... Su brolio Bartkaus pagalba laivai vėl buvo paruošti buriavimui, stovyklautojai sutaisė lieptą ir greitai grįžo dienotvarkėn.

Tą pačią dieną vyko rimti egzaminai: buriavimo teorijos ir praktikos. Egzaminavo instruktoriai: V. Macieža, J. Gražys (oro skautas, mazgų ir pionierijos specialistas), J. Butkus, D. Dirmantas, A. Rubas, ir V. Paulius. Naktį 6 broliai: Audrius Rubas, Linas Paulius, Vidas Paulius, Darius Dirmantas, Darius Maurukas ir Rimas Maurukas davė budžių įžodį. Sesės jų laukė krante su gelėmis ir sveikinimais.

Į šią iškilnę buvo atvykę ir vyresni broliai: Algis Maurukas ir Ramutis Rubas. Jie taip pat prisidėjo prie egzaminavimų ir susimastymo prieš įžodį. Sesių žodžiais: „Buvo ilga naktis“.

Paskutinį vakarą buvo kepmi „šaslikai“ su bulvėmis, o stovyklos kapitonas dr. A. Paulius pamokė gaminti skautiškus cepelinus.

Smagiai prabėgo buriavimo stovyklos dienos, liko patys gražiausi prisiminimai ir ilga žiema, belaukiant ateinančios vasaros... Buriavimo stovyklą rengė LSS Sereseris ir Brolijos jūrų skautių, tų skyriai, globojo Chicago jūrų skautininkai, u vienetas „Grandis“. Vyriausias stovyklos vadovas ir organizatorius buvo dr. Algis Paulius. Pagrindiniai instruktoriai — jūrų skautininkai Vacys Macieža ir Julius Butkus: jų pagalbininkai — budžiai Darius Bartkus, Darius Dirmantas, Vidas Paulius ir Audrius Rubas.

Sesių pastovyklei vadovavo jps Violeta Paulienė ir gintarė v. valt. Giedrė Garbonkienė. Stovyklavo šios sesės: jūrų jaunės — Lara Bartkutė, Jūlytė Narbutytė, Daiva Maurukaitė ir Laima Pauliūtė, jūrų skautės — Gabriella Arminaitė, Ingrida Cicėnaitė, Renata Garbonkutė, Dailė Grigaitytė (žemės skautė), Aldona Norkutė, Audrė Rauckinaitė, Mildą Rudaitytė, Kristina Urbonaitė ir Edvyna Valkūnaitė;

gintarės — Aldona Bobelytė (iš Floridos), Gražina Daunoravičiūtė, Kristina Janavičiūtė (iš Kanados) ir Taidą Rudaitytė. Broliai kanadiečiai: Paulius Beckeris, Edis Gintauskas, Jonas Leelis, Jonas Pajaujis ir Paulius Slabocevičius, iš Michigano — Rimas Gilvydis; Jonas Gražys (oro skautas, j. jauniai — Linas Paul, Brian Sheehan ir Vilius Žukauskas; j. skautai — Jason Banys, Darius Maurukas, Linas Paulius, Christopher Urbonas ir Karolis Žukauskas; budys kand. Antanas Vabalaitis ir budys Viktoras Garbonkus.

Stovyklauta budžio dr. Algio Rimo ir jo žmonos Birutės sodyboje, ant gražaus Baltojo ežero kranto, Michigane. Jiems, js dr. A. Pauliui ir visiems broliams instruktoriams jūrų skautės reiškia gilų dėkingumą.

Iš stovyklavusių sesių prisiminimų surašė *js Dalia Blyaitienė*

MAŽŪJU VALSTYBĖ RAKE

Šimtinėje JAV Vidurio rajono stovykloje Rake „Kernavės“ tunto stovyklavietėje buvo įsikūrusi „Maža Lietuva“ — tai paukštyčių ir ūdryčių „autonominė respublika“, kurios „prezidentė“ buvo ps Marytė Utz, o jos „kabineta“ sudarė: fil. s. Ramunė Lukienė, j. ps. Jūratė Maurukienė, talentinga rankdarbių mokytoja Nijolė Gerštikienė, ir būrelis kitų pareigūnių iš jaunųjų stovyklautojų tarpo. Laiminga tai buvo „valstybė“, arti 40 jos gyven-tojų tarpusavy dariniai sugyveno ir su kaimynėmis valstybėmis (pastovyklėmis). Vienintelė grėsmė buvo puldinėjantys vilkiukai ir bebrai, bet ir su jais sesytės stengėsi koegzistuoti, budriai saugodamos savo valstybę nuo teritorinių pažeidimų.

Smagus ir malonus buvo gyvenimas šioje idealioje santarkoje, bet ji truko tik dvi trumpas savaites. Lūdina buvo savo teritoriją užleisti miško gyvūnijai ir keliauti atgal į ne taip jau idealų civilizuotą pasaulį. Bet sesės nepasidavė liūdesiui, jos pasiryžo stovyklos nuotaikas tęsti

ASS ŠVENTĖ

Primername, kad spalio 10 ir 11 dienomis (penkt. ir šešt.) bus ASS metinė šventė. Ji šiais metais vyks truputį kitaip, negu anksčiau. Penktadienį, 7 val. vak. bus šv. Mišios, mirusiųjų pagerbimas, o 8:00 v.v. — iškilminga sueiga. Visi ASS nariai dalyvauja sueigoj pilnoje išieginėje uniformoje. Šeštadienį 6:00 v.v. bus šventės pokylis. Meninę programą atliks Jūratė Tautvilaitė-Fisher. Dėl rezervacijų kreiptis pas t.n. Nidą Bichnevičiūtę, tel. 656-3721. Dalyvavimo auka 15 dol. filisteriams, 10 dol. studentams. Visa programa vyks Lietuvių Tautiniuose namuose (6422 S. Kedzie), o ne Jaunimo centre

savo sueigose, iki kitą vasarą vėl galės grįžti ten, kur ošia „Kernavės“ ažuolai. Tą pažadą tęsdamos (savo „prezidentės“ sušauktos), šeštadienį, spalio 4 d., susirinko Jaunimo centro kavinėje pagyventi stovyklos nuotai-komis. Susirinko ir nemažas būrys tėvelių, mažesnių sesučių ir broliukų, pakeliui į savo sueigas užklydo čia ir vienas kitas vyresnis brolis ir sesė. (O gal juos atviliojo gardus piticos kvapas?)

Sueiga vedė jaunutė paukštytė Elytė Žukauskaitė, patariama ir talkinama vadovės ps. Marytės Utz. Graži tai buvo sueiga, apjungianti visas malonia ir draugiška nuotai-ka. Kiekviena sesė čia buvo svarbi — turėjo progos pasireikšti — raportais, dainų ir šūkių pravedimu, skilčių pasirodymuose. Prie pasirodymų prisidėjo ir jų vadovės — Marytė Utz, Ramunė Lukienė, Alida Vitaitė. Sueiga stebėjė džiaugėsi jaunesias seses tikrai mylinčiomis vadovėmis, kurių vadovybėje mergaitės turės galimybės ne tik žaisti, bet ugdyti savo gabumus, talentus ir asmenybės. Džiugu, kad turime vadovių, kurių didžiausias pasitenkinimas — būti naudingomis jaunai lietuvaitei sesei.

Visos sueigos dalyvės, jų mažieji broliukai ir sesytės buvo pavaišinti skania sesės Lukienės atvežta pitca. Tėvai galėjo pasigrožėti Nijolės Gierštikienės graziomis stovyklos akimirku nuotraukomis ir jos gražiai sutvarkyta jaunųjų sesių stovykloje sukurtą darbelių parodėlę. Tikime, kad ši graži nuotaika neišblės, bet klestės, skautiškon veiklon patraukdama ir dar neskautaujančias mergaites.

IR

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakaras nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$53.00, foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas preneratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlyto adresu, gavus iš jo mokėstį, atžymimas, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipinius taisy savo nuožūra. Neaunaudotų straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PUOTA JŪROS DUGNE
Tradicinė „Puota jūros dugne“, rengiama jūrų skautininkų-kių „Grandies“, įvyks šeštadienį, spalio 18 d., 7 val. vak. Jaunimo centro did. salėje. Numatyta įdomi programa, gardi vakarienė, šokiai ir kitos pramogos. Vakaro lėšos skiriamos, jūrinės skautijos veiklai paremti. Visi kvie-

čiami ir maloniai laukiami. Apie dalyvavimą iš anksto prašoma pranešti js. Leopoldui Kupcikevičiui tel. 476-3075 arba 434-9700.

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; RE PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 942-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“.
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Tel. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 381-3772
DR. PRANAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

„Mažos Lietuvos“ pastovyklės gyventojos paukštytės ir ūdrytės šių metų JAV Vidurio rajono stovykloje.
Nuotr. Laimos Pauliūtės

2010 metais

NEBETURĖSIME LIETUVIŲ KUNIGŲ

Dainavos stovyklavietėje 1986 m. rugpjūčio 3-10 d. įvykusiame LFB susibūrimo JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas inž. Algimantas Gečys laikė paskaitą „Lietuvių Bendruomenė 2010 metais. Be kitų savo pramatomų ir apskaičiavimų jis pareiškė, kad tada jau nebus lietuvių kunigų čia išieivijoje.

Diagnozė kraupi, bet labai artima tiesiai. Kunigai, nepriklausomai Lietuvos auklėtiniai, kurie taip suaugę su tautos ir mūsų išieivijos psichologija, jau dabar yra septintame, aštuntame ar net pradėje dešimto dešimtį. Tik labai nedaugelis jų pasieks šimtmečio sąvartą, o tais 2010 metais gal jau nebus nė vieno. Tiesa, tikėkimės, kad dar išliks kai kas iš trečios, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių kunigų, bet, suprantama, jie yra kitos kultūros žmonės.

Jau ir dabar, pvz. pirmojoje Chicagos lietuvių bažnyčioje — šv. Jurgio — yra tikras amerikietis administratorius. Kardinolas būtų skyręs lietuvi, bet tremtiniai kunigai per seni, o iš vietinių neatsirado norinčių. Šiaip dalykams vystantis — šimtmečio sąvartoje jau daugelis lietuvių statytų bažnyčių, vienuolynų pereis į kitataučių rankas. Kaip sunkiai tas institucijas mūsų angliakasiai, skerdyklų darbininkai statė, o mes jų nebeįlaikysim!

Kokia graudi situacija! Okupuotoje Lietuvoje yra daug kandidatų į kunigus. Okupantas visokiomis priemonėmis trukdo įstoti į seminariją, išeiti teologinius mokslus, ir vis tiek yra pasisventėlių, kurie pereina per tą ugnį ir lieka kunigais. Išieivijoje iš naujų ateivių šeimų — nėra kandidatų nei į kunigus, nei į vienuolius. Psichologikai tam yra priežastį. Išblyškimas iš tėvynės šeimos pamatė, kad išstumti į svetimas šalis geriau įsikuria gydytojai, inžinieriai, kitos praktiškos profesijos ir ta psichologinė šeimos nuotaika nebuvo palanki ugdyti kandidatus į kunigus. Gal iš dalies tai suprantama, o rezultatai tragiški. Nėra abejonės, kad su kava tauta glaudžiai sutapęs kunigas ar vienuolis yra labai svarbus ir tautinis ramstis išieivijoje. Ir dabar jų mūsų visa stipresnioji lietuviška periodinė spauda, knygų leidimas daugiausia remiasi vienuolynų, dvasiškių centrais.

Ateities perspektyvos tragiškos, bet nenorėtume sakyti, kad beviltiškos. Ir išieivijose šeimos pradeda atsirasti susidomėjimas humanitarinėmis studijomis. Tai jau arčiau prie dvasiškųjų mokslų. Tarp išieivijos lietuvių yra nemažai siliejusių į šio krašto sekuliaristines ir materialistines nuotaikas, bet iš kitos pusės yra ir daug labai gilių dvasios žmonių, ir jų net gausėja jaunesnės kartos tarpe. Turime net pasauliečių, einančių teologinius mokslus vien iš meilės jiems ir iš pamėgimo. Gal tai prisidės prie naujų pasaukimų ugdymo.

Jau atsiranda vienas kitas, kuris, būdamas ir vyresnio amžiaus, pasuka į teologines studijas ir pasiekia kunigybę. Kodėl negalėtų tik šie daugiau?

Dabartinėse sąlygose ypatingai svarbu, kad kiekvienas religingas lietuvis idealistas pasvarstytų, ar jis nenorėtų tapti diakonu. Nepamirškime, kad jų patarnavimams laukias lietuviškos bažny-

čiose, lietuviškoje visuomenėje yra gana platus.

Prieš kelias savaites Chicago arkivyskupija išleido potvarkį apie dvasininkų teises ir pareigas. Diakonų teisės tokios: 1. Skelbti, aiškinti Šv. Rašto tiesas tikintiesiems. Mokyti tikintuosius, gavus klebono pritarimą. Sakyti pamokslus, kai diakonas teikia sakramentus ar atlieka liturgines apeigas. Sakyti pamokslus Eucharistinėje aukoje, atliekant tai su klebono pritarimu. Žodžiu — duodama teisė sakyti pamokslus.

2. Krikštyti, klebonui to paprašius.

3. Dalinti šv. Komuniją, nešti Komuniją ligoniams, mirštantiesiems, susitarus su klebonu.

4. Atlikti sutuoktųjų apeigas (būnant oficialiu liudininku), gavus iš klebono įgaliojimą.

5. Asistuoti Eucharistinėse apeigose. Su klebono pritarimu atlikti įvairias liturgines apeigas prie altoriaus, dvi liturginius drabužius, atlikti laidotuvių apeigas (būdyne, laidotuvėse, kai nėra Mišių, kapinėse), padėti klebonams ir asistentams jų pareigose.

6. Išstatyti Švenčiausią ir duoti palaiminimą su Švenčiausiu ir vadovauti liturginėms apeigoms, kai nėra Mišių.

Žodžiu, lietuvių diakonai galės lietuviškai krikštyti, sutuokti, aprūpinti Švenčiausiuoju ligonius, atlikti laidotuves, išstatyti Švenčiausią ir duoti Juo palaiminimą, sakyti pamokslus, duoti instrukcijas besiruošiantiems susituokti, paruošti tėvus ir kūmus prieš krikštą, pamokyti įsijungiančius į katalikų Bažnyčią. Jie gali atlikti daug dvasinių patarnavimų, išskyrus Mišias, išpažintis, paskutinį patepimą. Taigi, net jei toje parapijoje nebūtų lietuvių klebono, diakonai galėtų lietuviškai teikti daug dvasinių patarnavimų, kartu pasilikdami šeimos žmonėmis, gyvendami su žmonėmis ir vaikais.

Toliau, parodykime daugiau supratimo Amerikos lietuviams kunigams. Artėja laikas, kai tik jie (ir tai gal ne taip gausiame skaičiuje) pasiliks dirbti lietuvių sielovadoje. Jie neturėjo laimės būti gairinamais nepriklausomos Lietuvos atmosferos, bet jų tėvai ir jie patys parodė tiek religinio idealizmo, kad ryžosi pašvesti savo gyvenimą Kristaus idealų tarnybai. Naujųjų ateivių šeimoms naujojoje kartoje to idealizmo nebeišaugina. Iš jų tarpo nėra kandidatų į kunigus. Todėl būkime atsargūs su smerkimu Amerikos lietuvių kunigų, jei jie neišpildo visų mūsų vilčių. Būtų labai svarbu juos kviestis į mūsų šeimą, į mūsų organizacijų veiklą, kad jie daugiau pajustų Nepriklausomoje Lietuvoje išaugusiųjų šilumą ir viltis. Juos smerkdami tik juos labiau prieš lietuvius nustatysime, o su jais suartėdami, susidraugaudami galime juos laimėti nuosirdesnei pagalbai mūsų tautai ir didesnei meilei Lietuvai.

Bet giliai įsidėkime į širdį: greitai laiku artėja metas, kai nebeturėsime kunigų iš Lietuvos, gal net anksčiau negu 2010 metai. Greit mes, nepriklausomos Lietuvos kunigai, apastalaušime tik iš paminklų ant mūsų kapų lietuviškoje kapinėse. Darykite viską, kad lietuvių darbininkų sukurtos parapijos, mokyklos, vienuolynai nepereitų kitataučiams, ir tai vien todėl, kad mes, išieiviai, jau nebeišauginame naujos kartos lietuvių kunigų, kurie jas perimtų.

Juoz. Pr.

REAGANAS KLUPO IR KĖLĖSI

Daniloffo byloje prezidentas neišlaikė duoto pažado

BR. AUŠROTAS

Praejusio šaltojo karo dienomis, ligi jis šiek tiek atšilo, „politikieriams“ neteko pergalyti tokių įdomių, įtemptų dienų, kaip dabar mes galime „pasidžiaugti“ žurnalisto N. Daniloffo arešto ir tuoj po jo paleidimo dienomis. Tikrai verta džiūgauti, kad ta pati žveriskiausia KGB mums atėjo į pagalbą. Ji gal būtų padėjusi tikinti šiuos „nevienuos tamošius“, jog ne pabėgėliai nuo sovietinio „rojaus ir laimingo gyvenimo“ yra koki pravadžiaujami karo nusikaltėliai, bet tik tikrai politiniai pabėgėliai ir čia jau laikas pastatyti tašką ant raidės „I“. Ta JAV Teisingumo d-tal talkininkė KGB Daniloffo organizuoto arešto atvejuje įrodė, kad ji yra subversinė Sov. S-gos vyriausybės išlaikoma ir finansuojama valdžios įstaiga. Ją jau keliomis progomis naujasis vadas Michailas Gorbačiovas šlovino, kėlė į danges, kad „tai tešas vienintelis autoritetas“ sovietinėje teisingumo sistemoje. Labai jau aciū už tokį teisingumą...

Grįžtant prie N. Daniloffo bylos būtina pastebėti, kad tik tuomet mes galėtume atsikvėpti pilna krūtimi, kada N. Daniloffas grįžo į laisvą JAV žemę ir visiems žmonėms gerai pagamintame filme išaiškino, kokiomis šlykščiomis priemonėmis Dzeržinskio g-tvės dženitoriai stengėsi jį užverbuoti, kad jis dirbtų bolševikams.

Prezidento vaidmuo

Šioje besikeičiančioje byloje lyg Atlanto vandenynė yra buvę potvynių ir atoslūgių. Pirmoje eilėje į šią bolševikų surežisuotą žurnalisto Daniloffo tragediją buvo įtrauktas ir JAV prezidentas. Lygiai kaip ir kita mūsų vyriausybės „smetonėlė“ su George Schultz šios eilutės priekyje. Buvo galima žiūrėti „iš išbalansuotą prekybininką, kai jis susilęs ir pavargęs, rodos, vos tik besilaikydami ant savo ne per stiprius kojų, turėjo aiškintis spaudos atstovams, kokias pažanga padaryta N. Daniloffo iš Sov. S-gos paleidimo viešelyje“. Ir jis vargšelis aiškino, kad dar kol kas nesama gerų žinių...

Šių metų rugsėjo pirmomis dienomis, kai tik buvo areštuotas N. Daniloffas Maskvoje, Amerikos prezidentas aiškiai nedviprasmiškai teigė, kad „žurnalistas N. Daniloffas Sov. S-je laikomas įkaitu ir jokių „biznių“ dėl jo iškeitimo į

sovietų šnipą G. Zacharovą nebus.

Tačiau po kelių dienų dėl visiškai nepaaiškinamų priežasčių, kurių nors jėgų stipriai spaudžiamas, R. Reagan sutiko, kad „abudu šnipai būtų perduoti Sov. S-gos ir JAV ambasadorių tose valstybės reziduojančių ambasadorių žinion“.

Zbigniev Brzezinskio pažiūra

Buvęs prezidento J. Carterio vyriausybėje Tautinio saugumo patarėjas Z. Brzezinskis, šiuo metu bendradarbiaujantis su Georgetown tarptautinių ir strateginių studijų centru, dėl prezidento įvykdytos nuolaidos sovietinei KGB pasisakė suteiktame interview savaitraščio News Week bendradarbiui Morton Kondracke. Šio pasikalbėjimo dalis atspausdinta rugsėjo 22 d. laidoje.

Mano nuomone, Z. Brzezinskis, lenkiškos kilmės amerikietis, aukšto lygio intelektualas, yra gana objektyvus politinis mokslininkas. Tada, kai derėjo, jis gyrė prezidentą R. Reaganą už jo užimtą griežtą, bekompromisinę poziciją komunizmo įsigalėjimo atžvilgiu Vidurio Amerikoje. Tačiau pastaruoju metu, kai R. Reaganas be jokio reikalo, lyg tyčiomis, paslydo, tai Z. Brzezinskis jam nepagailejo atšipūsių piūklo.

Straipsnis užvardintas: Šampanas priklaus KGB! R. Reagano vyriausybė Daniloffo bylą vedė nepaprastai blogai. Vos tai uždužiant to blogio signalai sklido ore, kad JAV vyriausybė yra labai silpna. Bolševikai apskaito, kad jie, būdami kieti, daug laimės pasigrobė amerikietį įkaitą. Ir tik tada JAV vyriausybė susigriebė, pareiškė, kad „neįvyks jokie pasikeitimai“. Tačiau sovietai pasiekė tai, kas galimai skaityti „pasikeitimu“. Taigi Sov. Rusija laimėjo, kad ji Amerikoje gali šnipinėti, „kiek tik jos siela trokšta“, ir jeigu ateityje FBI sumtų koki

sovietų šnipą, tai Maskvoje tuoj būtų sučiuptas koks nors amerikietis tokios „bėdos atveju“ KGB daugiau nepakartotų tos pačios klaidos, palikdama nuošalyje amerikiečių žurnalistus. Galimas dalykas, kad toks įkaitas galėtų būti koks nors JAV prekybininkas ar mokytojas.

Dabartinis susidūrimas tarpe JAV — Sov. S-gos yra buvęs pirmasis akis į akį ir didžiulė nelaimė, o gal ir net daugiau — visiškai užsimerkė. Ir todėl pasitikejimas R. Reaganu žymiai susilpnėjo. Sovietai gali drąsiai vykdyti „viršūnių suvažiavimą“, žinodami, kad amerikiečiai viena sako, o ką kita galvoja. Prabėgusio penktadienio vakare KGB viršininkai Dzeržinskio aikštėje pasigardžiuodami gėrė Gruzijos gamybos šampaną.

Toliau autorius aiškino, kaip jam asmeniškai teko kelti kartų dalyvauti žmonių pasikeitimo procese. Jeigu Daniloffo atveju būtų jam leista grįžti į namus, o G. Zacharovas būtų teisiamas New Yorke, tada mes būtume įrodę, kad Sov. S-ga Amerikoje negali šnipinėti, kiek tik jai patinka, teigia autorius. Na, dar yra ir kita išeitis, būtent tegul taip pasilieka, kaip yra, bet suimkime dar bent vieną Sovietų šnipą, kurių čia tam reikalui yra daugiau negu reikia.

Ne vien kalbos

JAV vyriausybė jau seniai skelbia, kad ji neliksianti skolinga nė už menkiausios vos jaučiamus dūris, bet ligi šių dienų tai buvo tik skambūs šūkiai, ypač dabar, kai siekiama „glaudaus bendradarbiavimo OSI fronte, kad būtų galima surasti dar vieną mirusį dr. Mengelę ar koki nors buvusį Lietuvoje ir Ukrainoje policininką. Toks bendradarbiavimas JAV išdui kainuoja milijonus mokesčių sudėty pinigų, kada biudžete tokia skylė, per kurią ir dramblis nesunkiai pralinguotų.

Ir vietoje to nelemto bendradarbiavimo autorius netiesiogiai siūlo „išvyti keliolika Sov. S-gos misijos tarnautojų, kuriems jau atėjo laikas pasikeisti su naujai apmokytais šnipais. Taip pat Amerika neturėtų įsileisti daugiau sovietinių „žurnalistų“, a la Vytold Kolysz. (Past. mūsų buvusio superliberalo Cronkite pagarbote laikytas

Poetas Stasys Santvaras kalba rašytojo Jurgio Jankaus pagerbime.

KGB šnipas — aut.). Taip pat ir panašus brudas kaip visoki komentatoriai a la Posner ar „mokslinkai-literatai“ su KGB etikete neturėtų peržengti JAV sienų. Taip pat sovietiški konsulatai ir jų ambasados neturėtų „importuoti“ JAV daugiau savo tarnautojų, negu mums leidžiama tokių turėti Maskvoje ar Leningrade. Šiuo metu šis balansas, panašiai kaip ir prekybinis, Amerikai yra su didžiuliu deficitu.

Suprantama, kad nedera visiškai nutraukti kito pobūdžio ryšius ar pasitarimus. Jie laikytini ant ministerių lygmens. Neatrodė, kad griežta kalba galėtų sutrukdyti rimtus nusiginklavimo ar ginklų kontrolės pasitarimus. Sovietai noroms nenoroms turės suprasti, ko mes norime, ko mes siekiame: neužmirškime, kad šiuo metu jų reikalavimai toli gražu nesutampa su mūsų kukliais pageidavimais.

Šia proga gal ir derėtų priminti, kad sovietai užsispyrę gina savo agentus-bendradarbius. Tuo tarpu amerikiečiai tuo gal ir negalėtų būti sūki, ypač dabar, kai siekiama „glaudaus bendradarbiavimo OSI fronte, kad būtų galima surasti dar vieną mirusį dr. Mengelę ar koki nors buvusį Lietuvoje ir Ukrainoje policininką. Toks bendradarbiavimas JAV išdui kainuoja milijonus mokesčių sudėty pinigų, kada biudžete tokia skylė, per kurią ir dramblis nesunkiai pralinguotų.

Svarstant iš N. Daniloffo susidariusią politinę būklę būtų galima prielaidžiuoti, kad M. Gorbačiovas būsimoje viršūnių konferencijoje jausis daug geresnėje būklėje, negu jis yra buvęs Ženevoje, Šveicarijoje. Stebint Ženevos konferencijos eigą buvo galima aiškiai matyti, kad R. Reaganas visokeriopai viršijo būsimą diktatorių M. Gorbačiova. Galimas dalykas, kad Daniloffo atvejis bus bolševikui M. Gorbačioviui suteikęs savimi daugiau pasitikejimo. Būdamas prieš keletą dienų Krasnodare, jis net viešai išdrįso mūsų prezidentą išdergti „melagiu“. Taip

įdomiai baigia šią neeilinę apžvalgą akylas politinio gyvenimo stebėtojas Z. Brzezinskis.

Atomazga ar karti piliulė?

Rugsėjo 27 d. naktį žinių tarnybų pranešimuose buvo pabrėžiama, kad N. Daniloffo byla dar nebuvo išspręsta, nors vargšas sekr. G. Schultz IX.26 labai slaptai buvo susitikęs su sovietų Ed. Ševardnadze. Valstybės d-tostovos B. Kalb spaudos atstovams pranešė, kad „Daniloffo byla dar nėra išspręsta“.

Nežiūrint Amerikoje skleidžiamų įvairiausių gandų, V. Vokietijos spauda jau rugsėjo 25 d. rašė, kad Daniloffas su kitais dviem sovietų „refuznikais“ bus išveistas į G. Zacharovą. Esą šių pasikeitimų proga ir V. Vokietija keisis suimtais agentais abiejose valstybėse. Nurodoma, kad šis pasikeitimas, kaip ir jau yra nusistovėję, bus ant Glienecke tilto, skiriančio Rytų Berlyną nuo vakarinio. Kad taip įvyko, kaip pranašauta, tai prof. Z. Brzezinskis yra teisus: KGB teroristai užsitarnavo šamp-

POTVYNAI IR MOKESČIAI

Cook apskrities asesorius Th. Hynes praneša, kad potvynių sužalotų nuosavybių įkainojimas gali būti sumažintas. Tokiu būdu mažės ir mokesčiai. Tos lengvatos palies tik stambesnę nuosavybę, kur buvo didesni sužalojimai. Į tą neįeina kilimai, baldai, rūšių patvinimas, stogų prakiurimas. Tuo reikalu galima kreiptis į Taxpayer Assistance Department, 118 Clark, Chicagoje, kambarys 301, telef. 443-7550.

FLORIDOJE DAIRANTIS

ANDRIUS MIRONAS

14

Fort Lauderdale (apie 154,000 gyv., su aplinkiniais miestais sudaro 1,015,000 gyv.) yra vienas iš sparčiai augančių miestų Floridoje ir gyva vasarvietė, ypač žiemos mėnesiais. Išraižytas upeliais, įlankomis ir kanalais miestas beveik primena Italų Veneciją ir laivai čia konkuruoja su automobiliais kaip transporto priemonė. Viena dešimtoji miesto ploto yra vandens keliai. Todėl beveik tikslu vadinti Ft. Lauderdale visos Amerikos jachtų bazę. Tačiau miestas daugiausia rezidencinis, išskyrus patį pajūrį, kuris apstatytas aukštųjų viešbučių.

Isteigtas 1838 m. majoro William Lauderdale šis vasarmiestas nepradėjo augti iki 1911 m., kada buvo įkorporuotas. Isteigėjo idėja palikti viešą paplūdimį iki šiol vykdoma. Vėlykų ir Kalėdų atostogų metu čia suvažiuoja daugybė studentų, kuri sudaro nemažą judėjimą ir ramybės trukdymo problemą. Tačiau miestas yra ir nemažas komercinis centras, ypač laivų, jų įrengimų pramonėje. Turi pietuose vieną giliausių uostų į pietus nuo Norfolk, Virginijoje. Jo prieklauskos naudojami ištaigingų jachtų ir ekskursinių garlaivų publikai išlaipinti bei įplūti, o taip pat ir milijonams tonų prekių kasmet įvežti.

Iš įdomesnių taškų žymesni — International Swimming Hall of Fame, įskaitant ir kelis olimpinis medalius laimėjęs Mark Spitz modelį; Markham Park Zoo; Ocean World Porpoise Show; War Memorial Auditorium koncertams, operoms, vaidini-

mams su 2500 vietų; The Discovery Center telpa trijų aukštų viešbutyje, kuris buvo pats pirmasis mieste. Atskiri kambariai paskirti įvairioms meno, mokslo, istorijos ir gyvenimo srityms. Vaikams labiausia patinka kambarys pilnas kempinių, kuriose jie gali pasinerinti, sokinėti ir žaisti. Buehler Planetarium duoda visatos pažinimo programas ketvirtadieniais vakare ir du seansus sekmadienio popietėje. Uždaroma beveik visą rugpjūtį ir savaitei Kalėdoms.

Pompano Beach (apie 53,000 gyv.) miestas taip pat pajūrio vasarmiestas, tačiau ypatingų ir žymių vietų neturi, išskyrus arklų lenktynių takus ir gerą pajūrio smėlį bei progų meškerojimui. Apie šį miestą skaitykite mūsų spaudoje, nes mieste ir aplinkiniuose mažuose miestuose gyvena pusėtinai gausus lietuvių būrys ir turi savo bendruomenę su organizacijomis. Miesto pavadinimas parinktas pagal pompano žuvį, kurios čia sugaunama, o šiaip tos rūšies žuvis veisiasi apie Vakarų Indijos salas.

Įdomesnis ir ramesnis yra A1A vieškelis, einąs pačiu pajūriu. Bet ir čia išsistatę miestas prie miesto, tik šiek skaityti miestelių vardų išskabas. Dėl išraižytos kanalais vietovės šis vieškelis ne visur tiesiai pajūriui eina, bet verta jo visą laiką laikytis. Iš Pompano Beach pravažiavus Lighthouse Point, Hillsboro Beach, Deerfield Beach, pasiekiamas žymesnį miestą Boca Raton.

Čia Golfo srovė prieina arčiausiai Floridos kranto, todėl šią vietą mėgsta ypač įvairaus sporto mėgėjai. Palyginamai saugus laivams išmesti inkarus uostas yra už išsikeriojusių, lyg ir nuastrintų uolų, atrodančių kaip didžiulio žvėries dantys. Todėl XVII šimtmetyje šią vietą labai buvo pamėgę sustojimams piratai ir vadino šią natūralią prieklauką ispaniškai boca de ratones, atseit, „žiurkių burna“. Dabar pajūrį užstoja eilė dangoraizinių pastatų.

Toliau pavaziavus apie 11 mylių Delray Beach

miestas kiek mažesnis (apie 35,000 gyv.), nes Boca Raton turi apie 50,000 gyv. Čia bene žymiausia atrakcija yra Morikami Museum of Japanese Culture, esąs giliau žemyne, atminimui daugeliui japonų, kurie šio šimtmečio pradžioje įsikūrė Floridoje kaip ūkininkai. Žinoma, viskas yra japonų stiliaus, net lankytojai privalo nuimti batus įėjimui.

Lake Worth miestas (apie 27,500 gyv.), apie 23 mylias dar toliau į šiaurę, pavadintas pagal ežerą to paties pavadinimo, nors tai yra tėsinys vandens kelio tarp žemyno ir išilginių salų. Miestas pavadintas generolo Worth atminimui, iš karo su Seminolų indėnais. Jūros ir sausumos ežeruose žvejybos yra vienas iš svarbiausių laiko praleidimų.

Iš čia jau visai netolli ir Palm Beach, garsus vasarmiestas, kuriame gyvena daugiausia labai turtingos šeimos. Pats miestas savo ribomis nedidelis, nes yra išilginėje saloje, todėl turi tik apie 10,000 gyventojų. Miestą įstaigė garsus geležinkelio magnatas Henry Flagler apie 1890 metus. Pagal jo planus miestas pastatytas ir modernūs vasarnamiai išdėstyti pajūryje teikia ramybės nuotaiką. Prašmatnios krautuvės išdėstytos palmėmis apodintoje Worth gatvėje. Lietuvių šiame mieste labai maža, daugiau susispietę West Palm Beach arba kitar.

Žymesnės vietos — Society of the Four Arts — turi biblioteką, meno galeriją, skulptūrų sodą ir salę. Įėjimas veltui. Įdomus Breakers Hotel, su salemis susirinkimams, baru ir apstatytas praėjusio šimtmečio baldais. Henry Morrison Flagler Museum kadaise buvo paties magnato gyvenamasis namas, kuris kaštavo pastatyti 1902 metais keturis milijonus dolerių. Vidus elegantiškai apstatytas anų laikų baldais ir kitais daiktais. Yra istorinių nuotraukų. Kieme yra privatus Flaglerio geležinkelio vagonas, dabar atremontuotas.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

AUKOS VIETOJE GĖLIŲ

Sibiro kankinė Elena Juciūtė prieš mirtį buvo pareiškusi, kad vietoje gėlių prie jos karsto būtų aukojama kun. Kuzminsko vadovaujama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimui Chicagoje. Vykdydami tą pagaidavimą, jos lankytojai Caspero laidotuvių namuose suaukojo minėtam tikslui daugiau negu 800 dol. Šalia to šaliai iš Chicago, Detroito ir kitur, nežinodami velionės pagedavimo, daugiau kaip 100 dol. suaukojo Tautos fondui. Aukos dar tebeplaukia. Taip atiduodant pagarbą mirusiai Sibiro tremtinei, stiprinama lietuviška veikla tose srityse, kurios buvo arčiau sąjūdo širdies.

ATVYKSTA LIETUVIŲ FONDO PIRMININKAS

„Laisvės Varpo“ metinio rudens koncerto proga atvyksta Lietuvos Fondo pirmininkas Dr. Antanas Razma iš Chicago. Jis dalyvaus koncerte, pasveikins jo organizatorius, programos atliktėjus ir dalyvius, o taip pat praneš apie aktualius Lietuvos Fondo reikalus. Jo kalba sveikinimas bus po koncerto programos atlikimo. Vėliau po vakarienių šis padarys dar papildomą pranešimą ir atsakinės į įvairius klausimus vietos, kurie tuo domės. Tai rėta proga Bostono ir apylinkės lietuviams susitikti lietuviškos veiklos finansines įgajines vyriausią organizatorių ir vadovų bei išsiaiškinti su juo visus rūpimus klausimus. Kaip žinoma, „Laisvės Varpo“ koncertas įvyks spalio 19 d., 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, MA. Jame programa atliks smuikininkai profesionalai Dana Pómarancáite-Mazurkevičienė ir Jurgis Mazurkevičius. Kaip visuomet, koncertas pradėdamas punktualiai.

PAVYZDINGA LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

Vlado Židžiūno vadovaujama LB-nės Cape Codo apylinkė daugeliu atžvilgiu šviečia pavyzdžiu kitom mūsų organizacijom, kaip reikia tvarkyti lietuviškus reikalus, kad jie duotų norimus rezultatus. Pavyzdžiui, jau dabar ji pradėjo rūpintis ateinančių metų Vasario 16-sios minėjimu ir planuoti jo programos sudarymą. Tuo tikslu jau susitarta su pagrindiniu minėjimo kalbėtoju, kurio bus „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Višcėnis, tvarkomi kiti reikalai, susiję su tuo minėjimu. Jei visur tokiu atsidėjimu iš anksto būtų rūpinamasi Vasario 16-sios minėjimais ir kitais aktualiais lietuvių reikalais, tai tikriausiai jie būtų įvairesni, išradingesni, įdomesni, patrauklesni ir paveikesni.

REPORTAŽAS IŠ ATSIŠVEIKINIMO SU ELENA JUCIŪTE

„Laisvės Varpas“ rugsėjo 28 d. laidoje perdavė platų reportažą iš atsišveikinimo su Sibiro kankine Elena Juciūte, mirusia rugsėjo 18 d. So. Bostone. Jono Novakausko

gedulingo „Varpų maršo“ fone buvo ryškina Elenos Juciūtės kančia Sibire ir veikla laisvajame pasaulyje, atskleidžiant visų Sibiro tremtinių kryžiaus kelius. Reportaže perduotos ištraukos iš kalbų, pasakytų Caspero laidotuvių namuose prie mirusios karsto, apgaubto Lietuvos trispalve. Trumpi, taiklūs Elenos Vasyliūnienės, prof. Česlovo Masiūčio, Stasės Petersonienės iš Chicago ir rašytojo Antano Gustaičio pasisakymai pynėsi su gedulinga muzika, keldami šurpą ir ryžtą dirbti, kad kuo greičiau lietuvių tautos kančios būtų sutrumpintos. Tokiais reportažais jungiami lietuvių Sibiro ištremime, pavergtoje tėvynėje ir laisvajame pasaulyje. Jų dėka atiduodama pagarba mirusiai Sibiro tremtinei laisvajame pasaulyje praplečiama visiems Sibiro tremtiniams, kurių nei mirties datos, nei palaidojimo vietos dažnai net artimiesiems nežinomos.

J. V. VAICJURGIŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Juozas Vaičjurgis iš Dorchester, Mass., rugsėjo 20 d. šventė savo 70-tą gimtadienį. Auksinės amžiaus sukakties proga jo dukrė Birutė Šležiėnė-Vaičjurgytė ir suaktuvinininko žmona Valerija Juozui surengė gražų paminėjimą. Pasveikinti suaktuvinininką Vaičjurgių namuose susirinko būrelis jo mokslo ir profesijos bičiuliai – bostoniškų ir iš toliau.

Juozas Vaičjurgis, gim. 1916 m. Šilūnose, Šiaulių apskr., 1936 m. baigęs P.L.P. Karo mokyklos XX-tąją kadro karininkų laidą leitenanto laipniū, buvo paskirtas į 7-tą pėstininkų pulką. Rusams okupavus Lietuvą, 1940 m. pasitraukė į vokiečių užimtą Klaipėdos kraštą. Okupaciniame laikotarpyje dirbo rezistenciniame sąjūdyje, buvo sužeistas ir kalintas. Atvykęs į Ameriką vakarais studijavo mechaninę inžineriją Bostono Northwestern universitete, gaudamas inž. bakalaurą ir dirbo savo specialybėje. Aktyviai reiškė skautų, Tautinės sąjungos ir ramovėnų veikloje, eidamas įvairias pareigas.

Sukaktuvinininką Juozą pasveikinti gimtadienio proga susirinko net penkeri jo karinio mokslo bičiuliai: Vytautas Litvinas iš Montrealio, Kanados, Vytautas Maželis, žinomas mūsų spaudos fotografas, iš New Yorko, inž. Viktoras Kubilius ir Westwood, Ma. ir rašytojas Jonas Vizbaras, artimas Juozo kaimynas ir ilgametis bendradarbis Bostono ramovėnų eilėse. Prie žmonos Valerijos ir dukros Birutės turtingai paruoštų vaišių stalų, suaktuvinininką žodžiu sveikino Karo mokyklos XX-tosios laidos draugų vardu J. Vizbaras, Bostono inžinierių skyriaus vardu dr. inž. Jurgis Gimbutas, filosof. dr. Juozas Girnius papasakojo įspūdingus savo patyrimus Lietuvos kariuomenėje 1939 metų mobilizacijos metu, jam dirbant vieno kariuomenės dalinio štabe. Po sukaktuvinininko padėkos žodžio, gausių bičiulių dovanų įteikimo, pasilinksminimas ir draugiški pokalbiai nusitęsė iki vėlyvo vakaro.

J. V. Sūduvas

KARD. BERNARDIN RELIGINĖS ŠALPOS IŠKILMĖSE

Spalio 25 Chicago kardinolas J. Bernardin žada vykti į New Yorką ir dalyvauti Lietuvių Katalikų religinės šalpos sidabrinio jubiliejaus iškilmėse.

Ta proga Oklahomos arkivyskupas, lietuvis Karolis Salatka atnašaus šv. Mišias už Lietuvą New Yorko šv. Patriko katedroje, šeštadienį, spalio 25 d., 5:30 v.v. Mišias koncelebruos nemažas skaičius kitų vyskupų bei kunigų. Pritaikytą pamokslą pasakys JAV episkopato sekretorius tarptautiniams reikalams kun. J.B. Hehir. Anot katedros rektoriaus, Mišiose tikimasi bent 1,000 kitataučių dalyvių.

Po Mišių numatoma iškilmingas renginys New Yorko Waldorf Astoria viešbutyje. Ta proga bus įteiktas ypatingas žymuo kardinolui Bernardin už jo visokeriopą pagalbą Lietuvos tikintiesiems. Rengi-

nio metu bus pagerbtas vysk. Vincentas Brizgys, kuris nuo pradžios vadovauja Religinei šalpai. Bus pagerbtas taip pat apaštalinis protonotaras, prelatas Jonas Balkūnas, vienintelis likęs iš Religinės šalpos steigėjų, ir kun. Stasys Raila, pirmasis Religinės šalpos reikalų vedėjas.

Iš Baltųjų Rūmų pranešta, kad iškilmėse gal dalyvaus viceprezidentas Bush. Vakaro programą praves New Yorko Queens College profesorius, žymus sovietologas, geras lietuvių bičiulis, dr. Thomas Bird. Laukiama apie 270 garbingų svečių bei viešnių.

Dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai iš Greenwich, Connecticut, pirmininkauja Religinės šalpos sidabrinio jubiliejaus komitetui.

POTVYNIUOSE NUKENTĖJO IR LIETUVIAI

Patvinus Des Plaines upei ir kai kuriems ežerams, nukentėjo ir kai kurie lietuviai. Buvo namų, kur, užliejus rūšį, apsmė sildymo įrengimus, šaldytuvus, televizijas, baldus. Buvo lietuvių, kurie, pasamė sunkvežimį, sukrovė baldus ir laikė juos sunkvežimio, kol vanduo nulsugs, mokėdami už sunkvežimį po 50 dol. per dieną.

DOVANOS GERIEMS DĖSTYTOJAMS

Dešimt geriausių Chicago aukštesnių mokyklų mokytojų gegužės mėnesį gaus po 2,500 dol. dovanų ir apmokėtą kursą Northwestern universitete, būdami atleisti nuo darbo mokyklose tam studijų gilnimo laikui. Tam lėšas skiria Excellence ir Teaching fondas. Kandidatai gali būti mokytojai, dirbą su 9-12 skyriumi Cook, Du Page ar Lake apskrityse.

A. A. KLAUDIJUS ŠAKENIS

Rugsėjo 28 d. staigiai mirė Klaudijus Šakenis iš Dorchester, Ma., sulaukęs 59-rių amžiaus metų. Buvo draugiško ir ramaus būdo. Į Naujosios Kalvarijos kapines, po gedulingų pamaldų šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, palaidojo uniformuoti N. Anglijos šaulių rinktinės bičiuliai ir gausus bostoniškų būrys. Velionis Klaudijus paliko žmoną Birutę Valekytę-Šakenienę, motiną Antaniną okup. Lietuvoje ir seserį Aldoną Pažemskienę.

Montrealio Lietuvių Studentų Sąjunga

kviečia visa jaunimą i XXIII

Base de Plein Air St. Jovite Nuo Gruodžio 27 iki Sausio 2 St. Jovite, Quebec, Canada

ML.S.S. 131 Balfour ave. Town of Mount Royal, Que. H3P 1L8
Dėl daugiau informacijų: Monika: 1-514-738-3998 Danius: 1-514-767-8779
* Reikia užsiregistruot prieš spalio 15, 1986 *

DID YOUR GRANDFATHER TELL THE WHOLE TRUTH WHEN HE FLED TO AMERICA?

The answer for most Americans descended from immigrants - and that means almost all of us - is NO. Most of us have stories of grandfathers or other relatives who had details of their past to escape persecution and find safe haven in America. Details were sometimes changed, like where they were born or when, that would have meant technical exclusion at Ellis Island and a return - to what?

Today, for technical omissions on immigration applications more than forty years ago, some Americans are being stripped of the citizenship they have won like a proud badge for four decades. They are being shipped out like common criminals to the U.S.S.R. for executions. They are Americans who came here "straying to the light" only to be betrayed by their faith in the promises of Miss Liberty and the Constitution of the United States of America.

These Americans are the victims of a partnership between the KGB Soviet secret police and America's own Justice Department. Here is how the partnership works:

- The KGB selects its victims, prepares "evidence" and provides "eye witnesses".
- The Justice Department, through its Office of Special Investigations, formed in 1979 to find and prosecute any Nazi war criminals hiding in the United States, relies on KGB produced evidence to find and prosecute its targets as Nazi proceedings.
- These Americans are not tried for war crimes. They are accused in court of lying on their immigration applications. There is no right to trial by jury, no right to court-provided legal counsel and no right to the Fifth Amendment.

WHERE IS THE DUE PROCESS OF LAW GUARANTEED BY OUR CONSTITUTION?

WHAT SOME OBJECTIVE OBSERVERS SAY:

"President Reagan cites the Soviet threat as the reason for the biggest military buildup in U.S. history, while at the same time the Department of Justice cooperates with the Soviet secret police to hand

some naturalized Americans over to the Kremlin on the basis of dubious evidence, including the Joe McCarthy variety."

News journalist Warren Rogers, The Philadelphia Inquirer

"Under the Soviet-U.S. agreement, Soviet citizens may be questioned by U.S. lawyers but only at special hearings presided over by a Soviet government official."

Reporter Murray Rieley, The Christian Science Monitor

"A Soviet official confided to an American diplomat that some Soviet witnesses were being coached in their testimony for days before being allowed to give depositions to U.S. prosecutors, apparently to make their testimony more credible and uncontradicting."

Reporter Robert Gillette, Los Angeles Times

"I think it is Orwellian and Kafkaesque to deport an American citizen to the Soviet Union to stand trial for collaboration with Adolf Hitler when the principal collaborator with Hitler in starting World War II was that self-same Soviet government."

Patrick Buchanan as quoted in The Washington Post

WHAT SOME U.S. COURTS HAVE SAID:

"The Soviet criminal and judicial system is structured to tailor evidence and produce results which will further the expansionist political ends of the Soviet state at the expense, if need be, of justice in a particular case."

Federal Judge D. DeLoach, U.S. vs. Kravitz

"When this American citizen, Kovachuk, attempted to prepare a defense to these Soviet-instigated charges, he found the Soviet lot to be the keeper of the chicken house."

Chief Judge Albert U.S. Court of Appeals - Third Circuit U.S. vs. Kovachuk

"We are again faced with a cooperative effort among the OSI and the Soviet authorities, Soviet in-

volvement in the procurement of the deposition testimony seriously undermined its trustworthiness."

U.S. Court of Appeals - Ninth Circuit Leggett vs. SIS

WHAT THE KGB HAS TO SAY:

"Our cooperation with U.S. judicial bodies brings us satisfaction."

Natalya Kalashnikova, Senior Prosecutor of the U.S.S.R.

YOU CAN STOP THIS UN-AMERICAN JUSTICE

You can make a difference between life and death for some of your fellow-Americans. One letter, one mailgram, one telephone call - that can be the difference.

TELL THE PRESIDENT YOU OPPOSE SENDING ANYONE TO THE U.S.S.R. FOR EXECUTION.

Write: The President, The White House, Washington, D.C. 20500 Telephone: (202) 456-7639

I would like to contribute to Americans for Due Process to help defray the costs of this ad.

\$10 \$25 \$50 \$100 I would like more information

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ STATE _____ ZIP _____

AMERICANS FOR DUE PROCESS P.O. Box 85 Woodhaven, New York 11421

© 1986 Americans for Due Process, Chicago, Ill. All rights reserved.

(Atkarpa)

Americans for Due Process tokj politinj skelbimj dėjo per visą puslapį vieno iš įtakingiausių laikraščių Amerikoje — **The Christian Science Monitor**. ADP nori vis plačiau skelbti OSI kolaboravimą su KGB, kad ir plačioji Amerikos visuomenė pradėtų protestuoti prieš OSI ruošiamas deportacijas į Sovietų Sąjungą. **TAM REIKALINGA JŪSŲ PAGALBA!**

Noriu prisidėti prie tolimesnių skelbimų. Pridedu auką: (\$10) (\$25) (\$50) (\$100)

Pavardė, vardas _____

Adresas _____

Aukus siųsti:
Americans for Due Process/SKELBIMAS
PO Box. 85
Woodhaven, New York 11421

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Live in housekeeper—cook for family with children in the near north. Experienced and non smoking preferred. Must have some knowledge of English. Please call 751-0347

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apraūdą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

ML.S. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

2 butų, 25 metų mūrinis namas. Atskiras karšto vandens apšildymas ir atskira elektra. Dideli kamb. Labai geram Chicago rajone. Skambinti

RIMAS STANKUS

361-5950

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomuoju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite HE 4-4440

Išnuomojamas mieg. kamb. su baldais nerūkiančiam ir negeriančiam vyrui. Skambinti

445-8512

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

???

KAS YRA IR KUR?

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37 TOMAS — PAPILDYMAI

Vyr. redaktoriai: Simas Sužiedėlis ir Jurgis Gimbutas.
Redaktoriai: Stasys Bačkaitis ir Antanas Mažiulis.

689 psl. **Kieti viršeliai.**

Biografinės žinios apie lietuvių išveivijos kultūrininkus ir visuomenininkus.
Naujieji lietuvių talentai.
Naujai sukurtos organizacijos ir institucijos išveivijoje ir okupuotoje Lietuvoje.
Nauji lietuviški leidiniai.
Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai.
Nauji atradimai.
Pastarosios mirtys.

Būtina kiekvienai lietuvių išveivio bibliotekai.

Leidėjas Juozas Kapočius. Talkina Lietuvių Fondas per JAV LB Kultūros Tarybą. 1985.

Kaina 35.00 dol.
Užakymus siųsti į **DRAUGĄ**
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA

???

ALGIRO GUSTAIČIO

KELIONĖS NEŽINOMUOSE KRAŠTUOSE

Nuotaikingai aprašyti atsiminimai iš kelionių po:

MEKSIKĄ
MALAZIJĄ
SINGAPORĄ
JAPONIJĄ
HONG KONGĄ
KINIJĄ
THAI

Autorius su dail. J. Pautieniumi Meksikoje 1963 m.

Gaunama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA
Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinois gyventojai dar prideda .72 valstijos mokesčio

REMKIME TAUTOS FONDA

Tik nuo mūsų priklauso, ar būsime girdimi laisvajame pasaulyje.

Nepamirškime LIETUVOS LAISVĖS ŽYDŲ, pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukodami TAUTOS FONDUI, paremsite ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir informacijos apie tikrą padėtį ok. Lietuvoj sklaidimą.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

APLINK MUS

x Kun. Vincas Parulis, MIC, Marianopolio vienuolyno vyresnysis ir Marijonų Šv. Kazimiero provincijos tarybos narys, su reikalais pereitą savaitę atvyko į Plano, Ill., marijonų vedamą parapiją, o antradienį atvyko į Chicagos marijonų vienuolyną pasitarti su provincijolu. Jis dalyvavo Nekalto Prasidejimo parapijos 40 valandų Šv. Sakramento atlaidoose, pasikalbėjo su kunigais Chicagoje, nes anksčiau ilgai yra Chicagoje dirbęs.

x Seselė Paulė, provinciolė, ir seselė Dolores atvažiuoja iš Putnamo ir penktadienio vakaronėje Jaunimo centro kavinėje 7:30 v.v. rodyd video filmą apie Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų darbus Putname ir kitur. Visi kviečiami pasigrožėti Putnamo sodyba ir pamatyti seserų darbų grandinę.

x Dr. Kazys ir dail. Marija Ambrozaičiai iš Chesteron, Ind., visai savaitę išvyko į JAV rytines valstijas, kur žada aplankyti gimines, draugus ir pažįstamus. Grįš ateinančios savaitės pradžioje. Dr. K. Ambrozaitis yra JAV LB tarybos pirmininkas, LFB tarybos narys.

x Pijus Bukauskas iš Argentinos yra atvykęs į Chicago. Pirmiausia aplankė savo brolių kun. Antaną Bukauską, dirbantį Misouri, o dabar yra apsistojęs pas savo pusbrolių K. Adicką Gage Parke. Jis žada aplankyti savo draugus ir pažįstamus. Jis jau aplankė „Draugo“ redakciją ir painformavo apie savo sanskritų tyrinėjimus.

x Jaunimo centro vadovybė džiaugiasi, kad yra tautiečių, kurie savo artimųjų, iškeliavusių į amžinybę, atminimui paremia Jaunimo centrą. Laima Repeika atminimui a.a. J. Plausinaičio, Nijolė ir Vytautas Kaveckai ir Eliutė ir Edvardas Čizinauskai atminimui a.a. Stanislovas Statkevičius parėmė Jaunimo centrą stambesnėmis aukomis. Labai gražu, kad mirusiųjų atminimui paremia lietuviškos gyvybės centras.

x Chicagos Jaunimo vakarą ruošia įdomią vakaronę apie OSI spalio 24 d. Kalbės advokatas P. Zumbakis ir ukrainietis Julian Kulas. (pr.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x kun. Jonas Pakalniškis, Apreiškimo parapijos Brooklyne klebonas, yra atvykęs į Chicago ir apsistojęs jėzuitų vienuolyne. Čia jis lanko savo gimines ir pažįstamus, o penktadienį palaimins moterystės sakramentą savo vienos giminaitės Darien, Ill. Kun. J. Pakalniškis aplankė marijonų vienuolyną ir kartu pas juos su visais vakarieniavo. Šeštadienį išvyksta atgal į Brooklyną, N.Y.

x Lietuvių fondo darbuotojai išsiuntinėjo laiškus, kuriuose buvo kreipiamasi į visuomenę savo aukomis prisidėti prie fondo padidinimo. Kiekvienas inas padeda fondei stiprėti. Užbaigiant šį vaju spalio 25 d. Jaunimo centre rengiamas pobūvis. Visuomenė kviečiama atsakyti į laiškus ir taip pat gausiai dalyvauti pobūvyje.

x Dr. Jono Adomavičiaus padovanotas kryžius, panaudojant juo raudonmedžio kamieną, A. Poskočimo buvo perdirbtas ir jau pastatytas Ateitininkų namuose. Šventinimo iškilmės ir pietūs bus spalio 12 d., sekmadienį, po 11 val. šv. Mišių. Dėl lauke keptos jautienos pietų prašome skambinti A. Pargauskui tel. 361-2817.

x Kasos, lietuvių kredito unijos, suvažiavimas įvyks lapkričio 8-10 d. Beach Club viešbutyje, Marco Island, Floridoje. Suvažiavime gali dalyvauti ir svečiai, kurie kviečiami ne tik susipažinti su šios labai greitai augančios lietuvių verslo bendrovės teikiama patarnavimais gauti paskolom, bet ir paatostogauti saulėtuose Marco salos paplūdimiuose. Kelionės reikalus tvarko Romas Kezys per Vytis International Travel Service, 2129 Knapp St., Brooklyn, NY, 11221. Tel. 718-769-3300.

x Dr. J. Šalna, Portage, Wisc., su prenumeratos pratęsimo mokėsiu atsiuntė visą šimtinę. Dr. Šalna, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų acū.

x Madų paroda šį sekmadienį Jaunimo centre spalio 12 d., 3 val. p.p. Bilietus į balkoną bus galima gauti prie įėjimo. Kaina \$5.00. Ruošia Putnamo seselių rėmėjai. (pr.)

x Už a.a. Vincą ir Antaną Povilaičius šv. Mišias atnašaus kun. V. Bagdanavičius, MIC spalio 11-tą dieną, 9 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje. Po pamaldų — paminklo šventinimas Šv. Kazimiero kapinėse. Artimuosius prašome dalyvauti. (pr.)

x PLB Finansų komisija suorganizuos Lietuvos Katedrai remti laimėjimus, nuoširdžiai dėkoja už gausias aukas ir dalyvavimą laimėjimuose.

Jūsų gausus atsiliepimas dideliu šuoliu priartino Lietuvistikos Katedros įsteigimo realybę.

Š. m. spalio 4 d. J.C. Chicagoje Katedrai steigti vajuas užbaigimo pokylyje buvo ištrauktos šioms laimėjusiems dovanos:

\$2000 S. Ilgūnas, Rochester, N.Y.
\$1000 Vincent Gelezūnas, St. Louis, MO.
\$500 Elena Gabrius, Chicago, IL.

Po \$100 Matulaitis-Lenkauškas, Cincinnati, Ohio, Jonas Šoliūnas, Chicago, IL, Birutė Navickienė, Lemont, IL, Lisa Abad, Springfield, IL, A.V. Dundzila, McLean, VA. Stasys Jokubauskas PLB Finansų komisijos pirmininkas (pr.)

x Ieškoma moteris saugoti 2 vaikus Oak Parko apylinkėje. Skambinkite 386-3454. (sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

— Americans For Due Process šią savaitę idėjo politinį skelbimą per pilną puslapį „Christian Science Monitor“ dienrašty, kuris leidžiamas Bostone. Šis laikraštis, platinamas per visas JAV-es, yra vienas iš įtakingiausių visoje Amerikoje. Skelbimas paaiškina, ką OSI daro ir kaip jie naudojami KGB paripintais įkalčiais. Skelbimas ragina amerikiečius kreiptis į prezidentą raštu ir telefonu, kad būtų sustabdytos deportacijos į Sovietų Sąjungą. Tekstas ir išdėstymas buvo paruošti profesionalų šiose srityse. Jau 4 su puse metų, kai Americans for Due Process dirba su įvairiomis etninėmis grupėmis, išskeldama OSI suokalbį su KGB ir jų daromą bendrą žalą lietuviams ir lietuvių istorijai. Dabar norima dėti skelbimus ir į kitus Amerikos laikraščius, kad vis daugiau amerikiečių susipažintų su OSI—KGB veikla ir jos tikslais. Tam reikalinga aukų. Norintys prisidėti prie šio projekto prašomi aukas siųsti: Americans for Due Process — Skelbimas, P.O. Box 85, Woodhaven, New York, 11421.

— **Kunigaikštienės Gražinos** vyr. skaučių būrelis rengia moterų meno vakarą spalio 12 d., sekmadienį, 12:30 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Vakarą praves rašyt. Nijolė Jankutė-Užubalienė, eileraščius skaitys poetės Vitalija Bogutaitė, Ona Mikalaitė, Danguolė Sadūnaitė ir Julija Švabaitė. Čello gros Jūratė Raulinaitytė, pianinu komp. Giedros Gudauskienės kūrinius atliks pianistė Raimonda Apeikytė. Salę puoš menininkių Nijolės Kentienės ir Rimos Kentaitės skulptūros ir piešiniai. Po programos bus bendros vaišės.

— **Los Angeles, Cal., radijo klubas** rengia spalio 25 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje metinį balių, į kurį kviečia radijo klubo valdyba visus lietuvius. Baliaus rengiamas paremti lietuvišką radijo valandėlę.

— **Lietuvių fondas** lapkričio 9 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje rengia balių koncertą, kuriam dainuotai yra pakviesta sol. Daiva Mongirdaitė iš Bostono. Jai talkininkas duetuose sol. Rimantas Dabšys iš Los Angeles. Akompanuos Raimonda Apeikytė.

x Lietuvos Dukterų dr-ja spalio 11, 7 v.v. Jaunimo centro did. salėje ruošia rudens pokylį. Svečiai bus vaišiniai p. O. Norvilienės gaminta vakariene, išgirs dainuojant sol. Praurimę Ragienę. Rezervacijos ir bilietai dr-jos raštineje, 2735 W. 71 St. tel. 925-3211 (kasdien 10-5 val., o šeštadienį nuo 10-2 v. p.p.). Prašome atnešti fantų laimės šuliniui. (sk.)

x Pasinaudokite dar vienu KASOS patarnavimu! Kasoje, Lietuvių Federalinėje Kredito Unijoje (Chicago ir Cicero) galite atidaryti čekių sąskaitą. Čekių išrašymas nieko nekainuoja ir nėra jokio balanso apribojimo. Už nustatytą minimalią sumą mokamos palūkanos. Daugiau informacijų galima gauti KASOJE: 2615 W. 71st St., Chicago, IL, tel. 737-2110 arba 1445 So. 50th Ave., Cicero, IL 60650, tel. 656-2201. (sk.)

x Kelionė laivu! Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga organizuoja kelionę laivu. Vasario mėn. 7-14 d., į Vakarinę Karibių jūrą. Registravimas — dar yra vietų papigintom kainom. Galima kreiptis pas Vidą — Ambers Travel Service, 11745 Southwest Hwy., Palos Heights, Ill. Tel. 312-448-7420. (sk.)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

PILYPAS

Sodas pilnas obuolių. Jų pasiekti negaliu. Bėginėjau čia nuo ryto. O nei vienas nenukrito.

Vėjas, svečias mūs šalies. Nepapurtė obelies. Na, pakviesiu čia Pilypą. Jis į medį puikiai lipa.

Tas Pilypas — pamačiau, Kopia, sliuogia vis aukščiau. Susigėdęs net pašoku. Kad į medį lipt nemoku.

ROZINIS

Prancūzų mokslininkas išsradėjas Liudvikas Pasteur'as vakarinio pasivaikščiojimo metu kalbėdavo rožinį (rožančių). Sutrukdytas ar užkalbintas nutraukdavo kalbėjimą, nepaleisdamas iš pirštų karoliuko, iki kurio buvo priėjęs. Kartą sutiko vieną iš savo jaunesnių kolegų biologų:

— Ar davatka pasidarei, profesoriau? — šūktelėjo kolega, stebėdamas rožinį garsojo mokslininko rankose.

— Ne, tik dar katalikas tebesu, — ramiai atsakė Pasteur'as.

— Ar turite man ką pasakyti, ar leisite man toliau tėti rožinį?

Sugėdintas užkalbintojas nuėjo pagreitinęs žingsnius. Vėliau atsisuko, stebėjosi ir susimąstė.

Spalio mėnesį katalikai praktikuoja kalbėjimą rožinio. Gražus paprotys pagerbti Dievo motiną Mariją. Mažai turint laiko, galima pasekti Pasteur'o pavyzdžiu — vaikščiojant.

ATSISVEIKINIMAS

(Mokyklą baigusios kalba)

Turbūt nedaug yra gyvenime liūdnųjų momentų už tuos, kada reikia su kuo nors atsisveikinti ir pasakyti „Sudiev“.

Šiandien mes, aštuntokai, susirinkome čia paskutinį kartą Marquette Parko lituanistinės mokyklos užbaigimo proga. Nenoriu tikėti, kad jau prabėgo aštuoneri metai nuo to laiko, kai pirmą kartą atsisėdome lituanistinės mokyklos suolo.

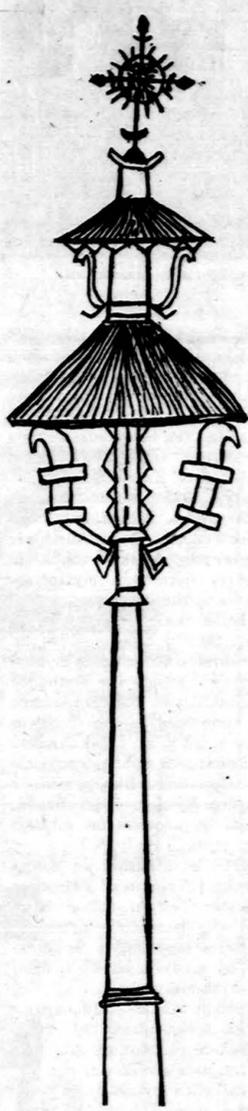
Mokykla mums davė daug patyrimo lietuviškos srityje. Čia mes rašėm, skaitėm, šokom, dainavom ir deklamavom savo prosenelių kalbą.

Jei neturėtume savos lietuviškos parapijos su lietuviu klebonu, jei bebūtų pasiaukojusių mokytojų ir jeigu tėvai mūsų nesūtų į šią mokyklą, mes turbūt nė dešimtosios dalies nežinotume to, kiek dabar išmokom. Todėl esame dėkingi parapijos klebonui, seselei vedėjai, kurie suteikė galimybę mokyklai egzistuoti. Padėka visiems mokytojams ir tėvams, kurie taip nuoširdžiai bandė įskiepyti mums lietuvišką žodį, nors mes kartais to neįvertinome. Šį paskutinį vakarą mes gliauli įvertiname lietuvių kalbos vertę, kuri bus mums naudinga toliau siekiant aukštesnių mokslų.

Sirdingai dėkojame mūsų klases auklėtojais mok. Rūtai Jautokienei, kuri taip stengėsi mums padėti nuo pirmos iki

ZVARNYNĖS ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Lietuvių tautodailė Piešė Darius

Vieną dieną bobutė sako diedukui:

— Dieduk, dieduk, mes padarykim vieną štuką (išdaigą). Tu, dieduk, paimek pupą, o aš paimsiu žirni. Pasodinkime po lovą.

Kaip tarė, taip padarė. Tuo pupa su žirniu emė augti. Išaugo iki lovos. Pupa prašo:

— Dieduk, dieduk, praplėšk lovą!

O paskui ir žirnis: — Bobut, bobut, ir tu praplėšk lovą!

Netrukus pupa su žirniu užaugo iki lubų. Pupa prašo: — Dieduk, dieduk, praplėšk lubas!

Žirnis taip pat: — Bobut, bobut, praplėšk ir tu!

Pupa su žirniu taip greit auga, kad net stogą siekė.

— Dieduk, dieduk, praplėšk stogą, — sako pupa.

— Bobut, bobut, ir tu praplėšk stogą, — sako žirnis.

Praplėšė stogą. Pupa užaugo iki dangaus, taip pat ir žirnis. Tada bobutė sako diedukui:

— Dieduk, tu pirmas lipk pupa, o aš paskui tave žirniu.

Taip jie pradėjo lipi. Ilpo į dangų ir abu vaikščiojo danguje.

ŽODŽIAI, kuriuos reikia paašškinti ir po sakinį parašyti:

- 1) Pamaldus, 2) išdaiga, 3) praplėšti, 4) siekti (siekti), 5) antraštė, 6) apdaras, 7) antvalkalas, 8) apgaulė, 9) apypietė, 10) apivaras.

GALVOSŪKIS NR.1

Išspręskite šį kryžiažodį pasinaudodami žemiau duotais paašškintais: skersai 1) Ne + yra = 5) Vaikščiojo mergelė po pievą ir išbarstė perlus. Mėnulis matė, niekam nesakė, saulė lėš ir surinko (parašyti mįslės atsakymą). 7) Kai negyvas nusivelka, gyvas apsvielka (mįslės atsakymas). 9) Jonas labai nusiminė, ? nepravirko. 11) Dar daug didvyrių ?, gindami tėvynę. 12) Plieno avelė, linų uodegėlė (mįslės atsakymas). 16) Inagininkas su ? 17) Lauk. 18) Gyvuliai nevalgo, 0 ? 19) Jonas ? nemirktelėjo. 20) „Už balseį simtamylį, ? ir žmonės tave myli“ (iš Katinėlis ir Gaidelis). 21) Kaip vadinasi pasiskolinti pinigai? 22) Amerikoniskas, „nutilk“. 23) „? balseį simtamylį, ? ir žmonės tave myli“ (iš Katinėlis ir Gaidelis). 25) Gražios, dailios, mergelės, visi būčiuoja joms į burnelę (mįslės atsakymas). 28) Abidvi stovi prie kelio ir viena antros

PUPA IR ŽIRNIS

(Konkursinė liaudies pasaka)

Gyveno du seneliai, bobutė ir diedukas. Jie buvo pamaldūs žmonės, ilgai melsdavos.

nemato (mįslės atsakymas). 29) Visai gerai padarytas, niekur nieko nepagadintas, bet kasdien turi būti pataisytas (mįslės atsakymas). 30) Eina be kojų, muša ve lazdos, pats nieko nemato, o kitiems rodo (mįslės atsakymas). 31) Žodelio „kartu“ pakaitalas. 36) Ėda, edė, ? (būsimasis laikas). 38) Duok ? lėlė. (mergaitės vardas naud. links.). 41) „? miške, kur eglės ošia“ (iš Meškiuko Rudnosiuo). 42) Šita (sutrumpintas parodomasis įvardis). 43) ? šiandieną, štai ant šieno (kalėdinė giesmė). 44) Kitaip ? (neigiamasis žodelis) taip. 45) —, —, rita, —, —, opa-pa (iš dainos). 46) Du galai ir galas (mįslės atsakymas). 48) Mergelė tekės, bernelis ją ? 49) Ne tau, ne man, bet pats ? 50) Žemas žemaitukas visiems į kojas žiūri (mįslės atsakymas). 52) Katinas (patarlė) 53) Aš rasiu, tu ?.

— Bobut, bobut, ir tu praplėšk lovą!

Praplėšė stogą. Pupa užaugo iki dangaus, taip pat ir žirnis. Tada bobutė sako diedukui:

— Dieduk, tu pirmas lipk pupa, o aš paskui tave žirniu.

Taip jie pradėjo lipi. Ilpo į dangų ir abu vaikščiojo danguje.

Žodžiai, kuriuos reikia paašškinti ir po sakinį parašyti: 1) Pamaldus, 2) išdaiga, 3) praplėšti, 4) siekti (siekti), 5) antraštė, 6) apdaras, 7) antvalkalas, 8) apgaulė, 9) apypietė, 10) apivaras.

GALVOSŪKIS NR.1

Išspręskite šį kryžiažodį pasinaudodami žemiau duotais paašškintais: skersai 1) Ne + yra = 5) Vaikščiojo mergelė po pievą ir išbarstė perlus. Mėnulis matė, niekam nesakė, saulė lėš ir surinko (parašyti mįslės atsakymą). 7) Kai negyvas nusivelka, gyvas apsvielka (mįslės atsakymas). 9) Jonas labai nusiminė, ? nepravirko. 11) Dar daug didvyrių ?, gindami tėvynę. 12) Plieno avelė, linų uodegėlė (mįslės atsakymas). 16) Inagininkas su ? 17) Lauk. 18) Gyvuliai nevalgo, 0 ? 19) Jonas ? nemirktelėjo. 20) „Už balseį simtamylį, ? ir žmonės tave myli“ (iš Katinėlis ir Gaidelis). 21) Kaip vadinasi pasiskolinti pinigai? 22) Amerikoniskas, „nutilk“. 23) „? balseį simtamylį, ? ir žmonės tave myli“ (iš Katinėlis ir Gaidelis). 25) Gražios, dailios, mergelės, visi būčiuoja joms į burnelę (mįslės atsakymas). 28) Abidvi stovi prie kelio ir viena antros

Galvosūkis paimtas iš „Švilpuko“. Už tikslų kryžiažodžio išsprendimą 15 taškų. Už apytikrį tik 5 taškai.

KONKURSU DALYVIŲ ŽINIAI

Šiuo numeriu baigiasi vasaros sezonui paskelbtas konkursas — parašyti po 10 žodžių su sakiniais. Reikia atsiųsti redaktoriui iki spalio 15 dienos. Iš kai kurių gavau kiekvieną savaitę.

Baigėsi ir pavasarį paskelbtas konkursas: „Ką aš žinau apie pavergtąją Lietuvą“. Kas nesusipėjo prisiųsti iki spalio 1 d., paskutinis terminas spalio 15 d.

Šiuo numeriu pradėdamas galvosūkių konkursą sezonas, kuris tęsis iki pavasario. Atsakymams siųsti terminas yra vienas mėnuo. Kai paskelbtas atsakymas T.Ž., po to gautas sprendėjo atsakymas nebegalioja. Konkursas vertinamas taškais. Pagal taškų skaičių skiriamos pinigines premijos Amžius — iki 17 metų.

Redaktorius

